

Skatteutskottets betänkande**1981/82:41****om reklamskatt m. m.****Motionerna**

1980/81:410 av Marianne Karlsson (c)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om införande av distributionsskatt på direktreklam.

1981/82:1568 (yrkande 5) av Lars Werner m. fl.(vpk)

I motionen yrkas – med hänvisning till motion 1981/82:1567 – att riksdagen beslutar att hos regeringen hemställa om förslag till skärpning av skatten på kommersiell reklam.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam utgår skatt (reklamskatt) för annons som är avsedd att offentliggöras inom landet och för reklam som är avsedd att spridas inom landet i annan form än annons. Med reklam förstås meddelande som har till syfte att åstadkomma eller främja avsättning i kommersiell verksamhet av vara, fastighet, nyttighet, rättighet eller tjänst.

Utöver annonser omfattar reklamskatten med vissa undantag sådan reklam som återges i s. k. ljustidning eller i anslutning till trafikmedel, butiklokal, sportanläggning, teater eller liknande lokal, på fastighet eller allmän plats eller på motsvarande sätt (utomhusreklam).

Till det skattepliktiga reklamområdet hör vidare med vissa inskränkningar reklam som återges genom visning av film eller återgivning av ljud.

Slutligen föreligger skatteplikt för reklamtrycksak. Därvid gäller undantag för vissa varor med självständigt bruksvärde och affärsteknisk information m. m.

Skatten utgör för annons i allmän nyhetstidning 3 % av beskattningsvärdet och i övrigt 10 % av detta värde. Beträffande postorderkataloger finns vissa nedsättningsmöjligheter.

Till den som redovisat skatt för annonser i självständig periodisk publikation av dagspress- eller tidskriftskaraktär återbetalar beskattningsmyndigheten, riksskatteverket (RSV), så stor del av erlagd skatt för ett kalenderår som svarar mot en skattepliktig omsättning av såvitt gäller dagspress 9 milj. kr./år och såvitt gäller annan press 6 milj. kr./år (s. k. grundavdrag). Återbetalningen sker halvårsvis i efterskott.

För nästa budgetår beräknas reklamskatt inflyta med 284 milj. kr.

Skatteutskottet har vid åtskilliga tillfällen behandlat olika yrkanden om avveckling av reklamskatten helt eller delvis. När frågorna återkom våren 1980 sammanfattade utskottet (SkU 1980/81:4) sin ståndpunkt på följande sätt:

Sammanfattningsvis finner utskottet att reklamskatten är behäftad med vissa brister som dock knappast är av den arten att de påkallar en utvärdering eller avveckling av skatten. Mot en sådan åtgärd talar i nuläget främst den statsfinansiella situationen, som nyligen motiverat kraftiga höjningar av åtskilliga punktskatter.

Utskottet

Beskattningen av reklamen har alltsedan förslaget om införande av annonsskatten lades fram varit en kontroversiell fråga. Motståndarna mot det ursprungliga beskattningsförslaget åberopade i lika hög grad pressekonomiska som tryckfrihetsrättsliga skäl mot en beskattning. Att denna beskattningsform numera inte möter sådana invändningar får antagligen främst tillskrivas det förhållandet att annonsskatten byggts ut till en reklamskatt som drabbar reklamtrycksakerna minst lika hårt som pressens annonser och att presstödet till dagspressen är mångdubbelt större än skattebelastningen. Dessa omständigheter får emellertid inte undanskymma att de tryckfrihetsrättsliga aspekterna alltid måste beaktas vid alla påtagliga ändringar av beskattningen av reklamen. Därvid bör också observeras att tryckfrihetsförordningen inte gör någon skillnad mellan reklamtrycksaker och andra tryckta skrifter och att den stadgar att spridningen av tryckta skrifter inte får hindras.

När Marianne Karlsson (c) i motion 410 begär ett riksdagsuttalande om införande av en distributionsskatt på direktreklam motiverar hon detta yrkande med att man därigenom skulle hindra spridningen av mindre önskvärd reklam. Motionären har främst tänkt sig att skatten skulle tas ut av postverket men anvisar inte några vägar hur annan reklamdistribution skall kunna beskattas.

Med hänsyn till att förslaget uppenbarligen strider mot tryckfrihetsförordningens bestämmelser avstyrker utskottet bifall till motionen redan på denna grund utan att redovisa de skäl som i övrigt kan anföras mot densamma.

Som utskottet inledningsvis angivit har riksdagen upprepade gånger behandlat yrkanden om avveckling helt eller delvis av reklamskatten men har däremot inte tidigare provat några förslag om skärpningar av denna skatt. Den senaste ändringen av de materiella beskattningsreglerna gällde för övrigt en halvering av skattesatsen för dagspressens annonser. I vpk-motion 1568 begärs i yrkande 5 en skärpning av skatten på kommersiell reklam. Motionärerna preciserar inte vilken nivå på beskattningen de vill uppnå. Yrkandet får närmast ses som ett led i partiets ekonomiska politik.

Med hänsyn till pressens ekonomiska situation och till de tryckfrihetsrätts-

liga invändningar som kan resas mot en ytterligare differentiering av reklamskatten är utskottet inte berett att förorda någon generell eller partiell höjning av reklamskatten. Utskottet avstyrker således bifall också till detta yrkande.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår

1. motion 1980/81:410,

2. motion 1981/82:1568 yrkande 5.

Stockholm den 9 mars 1982

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Rune Carlstein (s)*, förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Hagar Normark (s), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s)*, Olle Grahn (fp), Egon Jacobsson (s) och Arne Svensson (m).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

